

ՎԵՀԱՓԱՌԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴՅԱՆ
ՔԱՐՈՁԸ՝ ԱՐՏԱՍԱՆՎԱԾ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ
ՄԱՅՐ ՏԱԾԱՐՈՒՄ

(6 հունվար 1988 թ.)

«Յանուն Հոր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. ամէն»:

«Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն»:

Հարազատ զավակներ Մայր եկեղեցու ի Հայաստան և ի սփյուռս աշխարհի:

Այս առաւոտ Սուրբ Էջմիածնի բարձունքից Մայր տաճարի զանգերը վերստին դողանջում են ազատ ու հաղթական, ավետելով մեր ժողովրդին Քրիստոսի հրաշալի Ծնունդը և նրա հայտնությունը երկրի վրա իբրև Որդին Աստուծո, որ իջավ երկնքից մարդկային աշխարհը փրկելու մեղքի ու մահվան կապանքներից: Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան առաջին իսկ պահին, երկնքի հրեշտակները ավետեցին մեծ հրաշքը՝ «Խաղաղության և ի մարդիկ հաճության» պատգամով: Դա պատահական պատգամ չէր, այլ բացահայտում էր Հիսուսի մարդեղության իմաստը և առաքելությունը, այն է՝ փրկել մարդկությանը մեղքի և մահվան ճիրաններից «խաղաղության և ի մարդիկ հաճության» իրագործումովը մարդկային աշխարհում:

Հետագայում, Հիսուս իր քարոզության ողջ ընթացքում մարդկանց միջև սեր, համերաշխություն, խաղաղություն պատգամեց և նույնիսկ խաչափայտի վրա իր թևերը տարածած՝ վերջին մի անգամ բացականչեց՝ «Խաղաղություն եմ թողնում ձեզ, իմ խաղաղությունն եմ տալիս ձեզ»:

Մարդկանց միջև սիրո և խաղաղության քրիստոսապարզ և պատգամը հանդիսացավ մի պայծառ լուսո առաւոտ աշխարհի բոլոր խոնարհ մարդկանց հոգիների համար, որոնք ծարավի էին դարեր ու դարեր շարունակ՝ այդ լույսին, այդ հրաշքին: Մեղքի ու մահվան, անարդարությանց և չա-

րիքների կապանքների մեջ տառապող բազմությունների երազանքն էր, որ ահա Քրիստոսի Ծննդյամբ շեփորվում էր երկնքի հեռուներից:

Երկու հազար տարիների պատմության հորիզոնի վրա, միշտ նույն հզորությամբ, նույն քաղցրությամբ հնչեց Քրիստոսի Ծննդյան պատգամը մահախուճապ սերունդների հուսալից արտերում:

Լսենք հուզիչ հրավերը Սուրբ Օգոստինոսի՝ «Խաղաղությունը Աստուծո կտակն է, որ բոլոր ազգերը, որոնք ապրում են երկնքի ներքո, կոչված են իրագործելու, լինեն նրանք քրիստոնյաներ կամ ոչ քրիստոնյաներ, վասնզի խաղաղությունը բանկ է բոլորին հավասարապես»:

Նաև մեր օրերին, մարդիկ և ազգություններ աշխարհի, Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան ավետիսը դիմավորում են նույն հույզերով, նույն սպասումներով, նույն երազանքով, այն է՝ վերջապես տեսնել իրագործումը սիրո և համերաշխ հարաբերությունների մարդկանց ու ազգությունների միջև, իրագործումը խաղաղ մի կյանքի համայն աշխարհի վրա, զի պատերազմները, ցեղասպանությունները, ավերումները գործիքներն են մահվան և համագումարը բոլոր չարիքների, բոլոր մեղքերի:

Սուրբ Հովհաննես Ոսկեբերանը գոչում է՝ «Խաղաղությունը մայրն է ամենայն բարյաց»:

Քրիստոս իշավ երկնքից և ծնվեց իբրև մարդ, քարոզեց ու տառապեց, մահը ճաշակեց խաչափայտի վրա, փրկելու համար մարդկությանը մեղքերից ու մահվան գործիքներից:

Այսպես է, որ այսօր էլ, մեզ բոլորիս և համայն մարդկության համար գուցե ավելի քան երբեք այժմեական և հրամայական, Սուրբ Ծննդյան պատգամը:

Հայաստանյայց մեր Առաքելական Եկեղեցին ու ազգը մեր Հայկազյան, որ պատմության ընթացքում բազում դարեր տևապես տառապել ու հաճախ նահատակվել են մեր հայրենի երկիրը հրով և՛ սրով ներխուժած բռնակալների ձեռքով, և ապրել են մանավանդ պատմության մեծագույն ողբերգությունը՝ 1915 թվականի ցեղասպանությունը, սյուսօր ավելի մեծ իղձ ու սպասում չունեն, քան վերջնական հաստատումը խաղաղ մի աշխարհի, ամրապնդումը համերաշխ գործակցության ազգությունների միջև և ընդմիշտ հեռացումը պատերազմների ուրվականի, ընդհանուր զինաթափումովը բոլոր պետությունների:

Մեր օրերին այս է մանավանդ այժմեական իմաստը մեր Փրկչի Հիսուս Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան:

Մենք՝ հայերս, ի Հայաստան և ի Սփյուռու աշխարհի, այս օրերին, այս սպասումներով ոգևորվում ենք, հրճվում և առավել լավատես դառնում դեպի մեր Եկեղեցու ու դեպի մեր ազգի ապագան, ոգևորվում մեր մայր երկրի, մեր Մայր Հայաստանի ներկա կյանքով, որ խաղաղ ու անվտանգ պայմաններում քաջ առ քաջ աճում է և զարգանում, քաջ առ քաջ կառուցվում է ու ծաղկում, քաջ առ քաջ ընթանում է դեպի իրագործումը իր արդար երազանքների:

Մենք՝ Հայրապետ Ամենայն Հայոց և առաջին սպասավորը մեր Մայր Եկեղեցու, Սուրբ Ծննդյան այս առավոտյան աղոթում ենք առ Փրկչին մեր Քրիստոս, որ խաղաղություն բերող իր շնորհները առատապես բաշխվեն համայն աշխարհին, բոլոր ազգություններին անխտիր, բաշխվեն նաև մեր Մայր Եկեղեցուն, մեր հավատացյալ զավակներին բոլոր, բաշխվի մեր վե-

րաճնված Մայր Հայրենիքին, որ գերագույն ստուգությունն ու ապավենն է համայն մեր ազգի:

Այո, բոլոր հայերի սեպուն պարտքն է իրենց հայրենամեղեր նպաստը ընծայաբերել, որ մեր մայր երկիրը հետզհետե՝ ավելի բարգավաճի և զորանա, ու աճի նաև նրա բնակչության թիվը, վասնզի հայ ազգի ապագան այստեղ, միայն այստեղ, Արարատի ստորոտին է կերտվում:

Արդի ապրող ու շնչող և օրեցօր վերաշինվող մեր երկիրը՝ Սովետական Հայաստանը, արգասիքն է ավելի քան հարյուր տարիների ազատագրական հերոսական մաքառումների, արգասիքն է Սարդարապատի քաջարի մարտիկների հաղթանակի, արգասիքն է մոտ յոթանասուն տարիների հայրենաշեն իրագործումների:

Ահա թե ինչու դժվար է Մեզ համար հաշտվել արտագաղթի գաղափարի հետ: Դժվար է հաշտվել, որ հայեր լքեն իրենց հայրենի տունը, հայեր, որ հրաժարվին իրենց քաղաքացիական ինքնությունից, հայեր, որ մերժեն իրենց աշխատանքի ու զոհաբերության բաժինը բերելու՝ մեր վերածնված Հայրենիքի առավել լուսավոր ապագայի կերտման:

Մայր հողի վրա, հայ ժողովրդի համախմբման ու գոյատևման հրամայականը, գերագույն՝ մարդկային ու ազգային իրավունքն է ամեն հայ մարդու:

Սիրելիներ Մեր, այս հավատամքով, այս սպասումներով դիմավորենք ավետիսը Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան և երկնառաք պատգամը խաղաղության և ի մարդիկ հաճության:

Մեր այսօրվա քարոզը կամենում ենք վերջացնել այն աղոթքով, որ արտասանեցինք անցյալ տարի հոկտեմբերին Նյու Յորքում, Միացյալ Ազգերի Կազմակերպության բեմից՝ «Աստված մարդասեր, Աստված ստեղծիչ տիեզերաց, Աստված արդար դատավոր, տուր աշխարհին խաղաղություն և բարի կամեցողություն մարդկանց»:

Շնորհք, սեր և խաղաղություն Տյառն մերո Հիսուսի Քրիստոսի, եղիցին ընդ ձեզ, այժմ և հավիտյան: Ամեն:

